

Komentár k návrhu rozpočtu príspevkovej organizácie Verejnoprospešné služby Stupava na rok 2019 a strednodobý výhľad na roky 2020 až 2021

ROZPOČET VPS STUPAVA NA ROK 2019 Z NEFINANČNÉHO POHLADU

Príspevková organizácia Verejnoprospešné služby Stupava (ďalej len VPS) predložila ako súčasť návrhu rozpočtu pre rok 2019 a strednodobý výhľad rokov 2020 a 2021 návrh vecného plnenia služieb pre mesto a jeho organizácie. Návrh vychádza z činností, ktoré boli predmetom objednávky mesta v minulosti s prihliadnutím na súčasné potreby, ako aj reagujúc na nové činnosti, ktoré organizácia vykonáva alebo môže vykonávať. Návrh rozpočtu na rok 2019 vychádza aj z aplikácie dokumentu o strategickom rozvoji VPS, ktorý bol prezentovaný a prerokovaný na rokovaní MsZ Stupava v septembri 2018.

Rozpočet na rok 2019 zatiaľ nereaguje na legislatívnu zmenu platnú od 1.1.2019 zákona č. 75/2015 Z.z. o odpadoch, nakoľko nie je možné v súčasnosti definovať jeho dopady. Taktiež nereaguje na novelu zákona o pozemných komunikáciách, ktorou sa zásadným spôsobom zmenil systém údržby miestnych komunikácií a príľahlých chodníkov, ako aj zodpovednosť za jej výkon.

Návrh rozpočtu na rok 2019 však reaguje na nové činnosti, ktoré organizácia prevzala v zmysle platných VZN. Ide najmä o pohrebníctvo a zodpovednosť za prevádzku a údržbu pohrebísk, likvidáciu odpadov na ich území, prevádzku Domu smútku. Ďalšou činnosťou je zodpovednosť za zdravotný stav drevín na pohrebiskách, kde je nevyhnutné zosúladiť zodpovednosť správcu s finančným krytím činností, ktoré musí vykonávať. Novo prevzatou činnosťou je aj realizácia opráv miestnych komunikácií a chodníkov, resp. verejných priestranstiev opravami výtlkov, ktoré tak nebude musieť v plnej miere realizovať mesto. Väčší rozsah činností vie VPS realizovať aj pri opravách a údržbe verejného osvetlenia, ako aj opravách a údržbe majetku mesta a organizácií mesta, ktoré ho majú v správe alebo nájme.

Zhodnotenie činnosti VPS, ako aj návrh investícií a strategického rozvoja bol predmetom detailného vyššie špecifikovaného dokumentu, preto predmetný dokument s komentárom k rozpočtu VPS na rok 2019 ako záväznú časť obsahuje len základné predpoklady a východiská tvorby rozpočtu, bez detailnej analytickej časti.

Návrh rozpočtu predpokladá v pokračovaní realizácie investičného plánu, ktorý reaguje na nové a zvyšujúce sa potreby mesta. Ide o zakúpenie nového špeciálneho vozidla na zvoz tuhého komunálneho odpadu a separovaného odpadu. Ako forma obstarania bola zvolená forma obstarania na splátky s lehotou splatnosti na 7 rokov. Uvedená investícia vychádza aj zo skutočnosti, že VPS má t.č. k dispozícii dve vozidlá, ktorých kapacita a technický stav je nevyhovujúci, a to napriek úsiliu o ich kvalitnú údržbu. Počas posledných dvoch rokov za ich

opravu a prenájom náhradných vozidiel mesto bolo nútené vynaložiť finančné prostriedky vo výške cca 75 tis. €, čo predstavujú ročné splátky a prvá zvýšená platba na nové vozidlo. Ďalším benefitom nadobudnutia nového vozidla je nevyhnutné rozšírenie kapacity zberu a nižšia poruchovosť nového vozidla, nižšie prevádzkové náklady a nižšia spotreba pohonných hmôt.

Z pohľadu zamestnanosti sa predpokladá odchod zamestnancov s nárokom na starobný dôchodok. VPS sa bude snažiť osloviť mladších záujemcov, nakoľko práca v akomkoľvek počasí ovplyvňuje aj zdravotný stav a rozsah práceneschopnosti zamestnancov. Z pohľadu nových investícií sa predpokladá nárast zamestnancov o 3, ktorí by obsluhovali nové vozidlo.

Okrem hlavnej činnosti, ktorú organizácia vykonáva pre potreby mesta Stupava, sa bude organizácia snažiť zabezpečiť svoje financovanie aj z iných aktivít a z podnikateľskej činnosti, avšak pri prednostnom plnení si úloh voči mestu a obyvateľom mesta. Aj naďalej bude cieľom zefektívňovať činnosti pre mesto tak, aby ich mesto nemuselo zabezpečovať externe a za nevýhodnejších finančných podmienok.

FINANČNÉ VÝCHODISKÁ TVORBY NÁVRHU ROZPOČTU NA ROK 2019

Príjmy organizácie sú v roku 2019 predpokladané vo výške 1 121 231 €.

Kód	Ekonomická	Celkové príjmy	Návrh rozpočtu	Návrh rozpočtu	Návrh rozpočtu
zdroja	klasifikácia	Ukazovateľ	rok 2019	rok 2020	rok 2021
		Bežné príjmy, v tom:	1 049 255,71 €	1 225 540,50 €	1 313 111,63 €
46	212002	Z prenájatých pozemkov - pohrebníctvo	3 500,00 €	50 000,00 €	3 600,00 €
46	212003	Z prenájatých budov, priestorov a objektov	20 160,00 €	20 160,00 €	20 160,00 €
41	223001	Tržby z predaja služieb a mat.	0,00 €	0,00 €	0,00 €
42	223001	Tržby z predaja služieb a mat.	70 000,00 €	70 000,00 €	70 000,00 €
46	223001	Tržby za splašky, čistenie, kosenie za N	45 000,00 €	50 000,00 €	50 000,00 €
42	223001	Tržby za vyjadrovanie k PD	250,00 €	250,00 €	250,00 €
46	223001	Tržby za predaj služieb	135 000,00 €	135 000,00 €	135 000,00 €
42	223004	Tržby za majetok	1 000,00 €	1 000,00 €	1 001,00 €
41	242	Úroky	0,00 €	0,00 €	0,00 €
46	242	Úroky	0,00 €	0,00 €	0,00 €
41/42	292	Vratky	0,00 €	0,00 €	0,00 €
41/46	291	od nefinančnej PO	0,00 €	0,00 €	0,00 €
41	312007	Bežný transfer z MsÚ	774 345,71 €	899 130,50 €	1 033 100,63 €
41	322005	Kapitálový transfer z MsÚ	71 975,29 €	62 832,43 €	62 832,43 €
41		Príjmy celkom	1 121 231,00 €	1 288 372,93 €	1 375 944,06 €

Bežné príjmy by mali predstavovať čiastku 1 049 255,71 €. Sú tvorené tromi nezávislými zdrojmi: zdrojmi od zriaďovateľa, z podnikateľskej činnosti a z činností nad rámec vecného plnenia.

Prostriedky od zriaďovateľa predstavujú transfer od mesta Stupava a sú nosnými zdrojmi na krytie výdavkov organizácie (kód zdroja 41).

Zdroje z činností vykonávaných nad rámec vecného plnenia predstavujú druhý nosný zdroj (kód zdroja 46). Ide o činnosti vykonávané pre mesto na základe objednávok, rozvoz obedov, príjmy za prenájom hrobových miest a za činnosti vykonávané v zmysle VZN o pohrebníctve, za nekomerčný prenájom priestorov a priestranstiev pri výkone verejnoprospešných služieb, za vývoz splaškov pre obyvateľov z lokalít, kde nie je zavedená kanalizačná sieť. Dôležitým príjmom sú príjmy od organizácií zodpovednosti výrobcov. Vývoj tejto položky sa však dá ťažšie predpokladať vzhľadom na očakávanú zmenu legislatívy a zmenu v systéme zálohovania sklenených a plastových obalov – fľašiek.

Podnikateľská činnosť vytvára doplnkový zdroj financovania (kód zdroja 42). Ide o rôzne služby pre obyvateľov – orezy stromov, kosenie, práca s plošinou, vývoz veľkokapacitných kontajnerov a obdobné služby, ktoré sú komplementárne k činnosti organizácie.

Kapitálový transfer je predpokladaný od mesta Stupava ako zriaďovateľa a je určený na obstaranie špeciálneho vozidla na zvoz tuhého komunálneho odpadu a separovaného odpadu.

Predpoklady na kúpu formou splátok sú nasledovné:

špeciálne vozidlo na zvoz tuhého komunálneho odpadu a separovaného odpadu

- cena obstarania – 180 tis. € s DPH
- akontácia 36 tis. €
- ročná splátka s úrokom 20 828,- € (v prvom roku obstarávania 13 714,29 €)
- lehota splatnosti 7 rokov

Návrh rozpočtu bol spracovaný pri očakávaní priemerne **15 % nárastu výkonov pre mesto (pri abstrahovaní o uvažovaných investíciách)**, čo je v súlade s predpokladom nárastu činností a rozvoja mesta, ako aj v súlade s predpokladom preberania miestnych komunikácií, chodníkov a príslušnej infraštruktúry do správy mesta, rozširovania činností pri starostlivosti o mestský majetok a pohrebníctva.

PLÁNOVANÉ VÝDAVKY

V súčasnosti pracuje vo VPS 45 zamestnancov. Z pohľadu veku zamestnancov ide o vyšší vekový priemer až preddôchodkový vek. Vzhľadom na charakter činnosti organizácie – práca vo vonkajšom prostredí bez ohľadu na poveternostné podmienky, zimná údržba v nočných hodinách, tieto skutočnosti ovplyvňujú mieru práceschopnosti zamestnancov. **Priemerný počet práceschopných zamestnancov sa pohybuje v rozmedzí 38 – 40 mesačne.** Uvedené ovplyvňuje aj nutnosť nadčasovej práce, vzájomného zastupovania sa a nemožnosti čerpania si dovolení. Pozitívne je, že organizácii sa darí zamestnávať aj zamestnancov s nižším vekovým priemerom a stabilizovať tak základnú devízu VPS – personálne obsadenie. V roku 2019 ako už bolo uvedené, sa predpokladá nárast zamestnancov o 3. Aj v roku 2019 sa predpokladá dodržanie nataveného systému odmeňovania podľa kvality plnenia pracovných úloh. Mzdové náklady budú hradené najmä z príspevku mesta.

Rok 2019 však prináša legislatívne zmeny ovplyvňujúce objem nutných mzdových a odvodových výdavkov. Základnou zmenou je zmena minimálnej mzdy, ktorá sa zvyšuje zo súčasných 480 € na 520 €. Ďalšou významnou legislatívnou zmenou je nárast platov pre zamestnancov vo verejnej správe o 10 % v roku 2019 a o 10 % v roku 2020 (tzv. valorizácia, ktorá je povinná). Zmenený bude aj systém kolektívneho vyjednávania, ktorý ročnú periodicitu mení na dvojročnú s možnosťou strategickjšieho plánovania. Ide o výrazné zvýšenie, ktoré so sebou prináša aj zvýšené odvodové povinnosti.

Ďalšie zvýšenie mzdových nákladov predpokladá plánované zvýšenie príplatkov za prácu vo sviatok, prácu v nočných hodinách a počas víkendov. Tieto práce sú realizované najmä počas technického zabezpečovania kultúrnych a športových podujatí, v mesiacoch zimnej údržby a v čase kalamitných situácií.

Odvodové povinnosti sú predpokladané vo výške 35,20 % z hrubých miezd. Úľava zo zdravotného poistenia sa nedá kalkulovať, nakoľko viac ako štvrtinu mzdového ohodnotenia tvoria variabilné zložky mzdy.

Ostatné výdavky sú bližšie špecifikované v rámci jednotlivých programov a kapitol, ktoré má príspevková organizácia Verejnoprospešné služby Stupava v správe. Najvýznamnejšie dôvody zvyšovania vecného plnenia a príspevku od mesta preto uvádzame v rámci nasledujúcej rekapitulácie:

Pohrebníctvo

Rozsah udržiavaných plôch s hrobovými miestami sa rozširuje a zabezpečenie dôstojného miesta posledného odpočinku je vyjadrením úcty nielen voči zosnulým, ale aj pozostalým. Na zasadnutí Mestského zastupiteľstva dňa 9.11.2017 bol schválený dodatok k VZN o pohrebníctve, ktorým činnosť správy pohrebísk a Domu smútku prešla na Verejnoprospešné služby Stupava (VPS). Ďalej bolo schválené VZN, ktorým bol vytvorený cenník za poskytovanie ako regulovaných služieb, tak aj za prenájom hrobového miesta a ďalších doplnkových služieb v rámci výkonu prevádzkovania pohrebísk.

Vecné plnenie v rámci uvedeného programu zahŕňa tri hlavné oblasti činností: prevádzku domu smútku, prevádzku a údržbu pohrebísk, zvoz a likvidáciu odpadu. Položka údržba cintorínov bola navýšená na čiastku 5 175,- €. Čiastka je určená na údržbu cintorínu. Výdavky na zber a likvidáciu odpadu sú predpokladané vo výške 3 000,- €.

Odpadové hospodárstvo

Rozpočtovaná suma príspevku bola zvýšená v porovnaní s rokom 2018 cca o 75 tis. €. Dôvodom je viacero. V zmysle kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa pre verejnú a štátnu správu bude realizované celoplošné zvyšovanie miezd v priemere o 10 % a prepracovaný katalóg pracovných činností. Ďalej bude zvýšená minimálna mzda na sumu 520,- €. S uvedeným krokom súvisí aj nárast odvodového zaťaženia. Predpokladá sa ďalej zvyšovanie výdavkov na poistenie z dôvodu nových odvodov za neživotné poistky. Avizované sú aj zvyšovania cien energií – elektrická energia, plyn, atď.

Okrem uvedených faktorov sa v rozpočte predpokladá obstaranie nového špeciálneho vozidla na zvoz tuhého komunálneho odpadu s lehotou splatnosti 7 rokov. V súčasnosti sú k dispozícii dve vozidlá, ktoré nevykazujú dobrý technický stav a do ich opráv a údržby, vrátane prenájmu náhradných vozidiel počas ich opravy bolo nutné v ostatných dvoch rokoch investovať čiastku cca 75 tis. €. Potreba nového vozidla je aj z dôvodu rozrastania sa územia mesta obsluhovaného zo strany VPS. Uvedená aktivita vychádza zo strategického materiálu, ktorý bol predložený na rokovanie MsZ v septembri 2018. V rámci bežných výdavkov bude financovaný úrok a poistenie. Prvá zvýšená splátka a ročné splátky sú predmetom kapitálových výdavkov vo výške 49 714,29 €.

Pozemné komunikácie

Rozpočtovaná suma príspevku bola zvýšená v porovnaní s rokom 2018 cca o 36 350,00 €. Okrem už spomínaných dôvodov vyplývajúcich z kolektívneho vyjednávania, sa predpokladá aj zvyšovanie výdavkov na poistenie z dôvodu nových odvodov za neživotné poistky. Avizované sú aj zvyšovania cien energií – elektrická energia, plyn, pohonných hmôt, atď.

Príspevková organizácia predpokladá aj pokračovanie v opravách výtlkov na chodníkoch a miestnych komunikáciách. Vo vecnom plnení je preto na túto činnosť, ktorá odbremení mesto, rozpočtovaná čiastka vo výške 28 000,- €. V tomto roku bola táto činnosť vykonávaná v rámci činností vykonávaných nad rámec vecného plnenia a medzi organizáciou a mestom prebiehala fakturácia.

Rozvoz obedov

Rozvoz stravy pre dôchodcov je druhom sociálnej služby, ktorá je zabezpečovaná prostredníctvom príspevkovej organizácie Verejnoprospešné služby Stupava. Túto činnosť vykonávajú 2 pracovníci na skrátený úväzok. Ďalšia administratíva je spojená s vystavovaním faktúr za rozvozy obedov, nakoľko táto služba je čiastočne honorovaná aj zo strany prijímateľa stravy, a to v zmysle platného VZN vo výške 0,45 EUR/obed. O uvedenú službu je neustály nárast záujmu zo strany seniorov a občanov odkázaných na túto službu.

Výdavky na túto službu sú čiastočne hradené z príspevku od mesta. V roku 2018 dosiahla priemerná mesačná hodnota najazdených kilometrov zo strany príspevkovej organizácie 534 km mesačne, čo je pri počte 20 pracovných dní v mesiaci 26,7 km, a rozviezla priemerne 815

obedov mesačne. Vzhľadom na narastajúci počet najazdených kilometrov a zvyšujúcu sa cenu pohonných hmôt ako aj poistiek bolo nutné zvýšiť aj príspevok od mesta.

Tržby od poberateľov sociálnej služby spolu s príspevkom od mesta sú použité aj na krytie nákladov na leasingové splátky za motorové vozidlo, ktorým sa vykonáva rozvoz obedov a ktoré predstavujú istinu, úrok a poistenie, mesačne vo výške 313,14 EUR.

Mgr. Závodný Marián – riaditeľ organizácie

Ing. Silvia Kapášová – ekonóm

V Stupave, dňa 14.1.2019